

РІШЕННЯ

Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету від 19 квітня 2018 р. з питання: «Про заходи щодо забезпечення академічної доброчесності в СумДУ»

Розглянувши питання “Про заходи щодо забезпечення академічної доброчесності в Сумському державному університеті”, Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ (далі Рада з якості) відзначає важливість та необхідність дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та наукових ступенів, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками.

В СумДУ розпочато роботу зі створення університетської системи сприяння принципам академічної доброчесності як частини університетської внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Після завершення розробки ця система повинна складатись з таких взаємопов'язаних блоків:

- структурні підрозділи та комісії, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітню та наукову діяльність університету, а також несуть наглядову та контролюючу функцію.

- нормативна база, яка на системному рівні описує механізми впровадження принципів академічної доброчесності в науковий та освітній процеси, заходи з забезпечення виконання принципів академічної доброчесності, процедури боротьби з порушеннями принципів академічної доброчесності.

- інформаційно-аналітична база, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників наукового та освітнього процесів (менеджмент університету, студенти, професорсько-викладацький склад).

- інструменти впровадження, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності.

Також на даний час в Кодексі корпоративної культури СумДУ визначено окремі принципи академічної доброчесності. В травні 2015 р. введено в дію Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на академічний плагіат. З 2016 р. СумДУ є учасником проекту Сприяння академічній доброчесності в Україні, який адмініструється Американськими радами з міжнародної освіти. Впродовж 2016-2017 рр. в університеті проведено цикл інформаційних заходів з популяризації принципів академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності: тренінг «Академічна чесність: погляд молоді», дебати на тему академічної доброчесності, цикл лекцій «Чесність в навчанні та успіх в професії», «Академічна доброчесність – більше, ніж може здатися на перший погляд», проект «Академічна культура та принципи доброчесності в СумДУ» тощо. У структурі організаційно-методичного управління створено групу зі сприяння академічній доброчесності, основними функціями якої визначено популяризацію та впровадження принципів академічної доброчесності в освітній діяльності університету, забезпечення та контроль дотримання принципів академічної доброчесності в освітній діяльності університету, формування нормативної та інформаційно-аналітичної бази університету, яка описує інструменти та механізми

впровадження і контролю, а також виявлення випадків порушення принципів академічної доброчесності, сприяння впровадженню у навчальний процес в університеті новітніх освітніх технологій.

В той же час Рада з якості зазначає, що в цілому на системному рівні реалізація основних елементів запропонованої системи відбувається з низькою швидкістю та ефективністю.

Серед проблемних питань, які потребують оперативного рішення, на думку Ради з якості, слід виділити такі:

- створення підрозділу, який буде забезпечувати дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітній та науковій діяльності університету;

- розробка внутрішньоуніверситетської нормативної бази з питань дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та наукових ступенів, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками, а також вдосконалення вже існуючої нормативної бази;

- інформаційно-технологічне супроводження освітньої і наукової діяльності здобувачами вищої освіти та наукових ступенів, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками в частині забезпечення принципів академічної доброчесності;

- системне проведення моніторингових досліджень з питань академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин під час здійснення освітньої та наукової діяльності (здобувачі вищої освіти та наукових ступенів, педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники) та після завершення процесу здобуття вищої освіти і наукового ступеню (випускники та особи, що одержали науковий ступінь);

- розробка механізмів взаємодії між здобувачами вищої освіти та наукових ступенів і педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками в частині забезпечення принципів академічної доброчесності під час здійснення спільної діяльності;

- системне впровадження популяризаційних заходів в процес здобуття вищої освіти та наукових ступенів.

З метою систематизації роботи із завершення розробки та подальшої імплементації університетської системи забезпечення принципів академічної доброчесності в освітню і наукову діяльність СумДУ

Рада з якості постановляє:

I Ректорату, директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр прийняти завдання розбудови університетської системи сприяння принципам академічної доброчесності як одного з пріоритетних напрямів підвищення якості освітньої і наукової діяльності університету та дієвого механізму підвищення іміджу університету серед зовнішніх стейкхолдерів.

II Затвердити нижченаведені основні заходи, що направлені на впровадження принципів академічної доброчесності в освітню і наукову діяльність в університеті, а також дотримання принципів етики та доброчесності здобувачами вищої освіти та наукових ступенів, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками

№ п/п	Заходи	Відповідальні, термін виконання
----------	--------	------------------------------------

1	2	3
Координація процесу забезпечення принципів академічної доброчесності, розробка та вдосконалення нормативної бази		
1	Реорганізація групи сприяння академічній доброчесності, затвердження Положення про групу сприяння академічній доброчесності	Карпуша В.Д., Юскаєв В.Б. <i>Термін: червень 2018 р.</i>
2	Розробка внутрішньоуніверситетської нормативної бази з питань дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та наукових ступенів, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками під час навчання, викладання, наукової діяльності та виконання своїх посадових обов'язків, зокрема: - Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у СумДУ; - Кодекс академічної доброчесності СумДУ (з можливим створенням окремих кодексів доброчесності студентів і працівників) - Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності	Карпуша В.Д., проректори за відповідними напрямками діяльності та керівники підрозділів, які їм підпорядковуються <i>Термін: жовтень 2018 р.</i>
3	Розробка шаблонів та форм з врегулювання питань академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, зокрема: - заява (пам'ятка) щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та наукових ступенів, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками (окрема для кожної групи стейкхолдерів); - авторська угода щодо передачі прав, обробки, збереження та оприлюднення навчальних та кваліфікаційних робіт	Карпуша В.Д., проректори за відповідними напрямками діяльності та керівники підрозділів, які їм підпорядковуються, студентський ректорат <i>Термін: жовтень-листопад 2018 р.</i>
4	Внесення змін в існуючу нормативну базу СумДУ, зокрема, в: - Систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ; - Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін; - Кодекс корпоративної культури СумДУ; - Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на академічний плагіат; - Положення про порядок видання наукових журналів;	Проректори за відповідними напрямками діяльності та керівники підрозділів, які їм підпорядковуються, студентський ректорат, Карпуша В.Д. <i>Термін: вересень-грудень 2018 р.</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - Положення про порядок організації і проведення наукових заходів; - Положення про організацію захисту прав інтелектуальної власності - Положення про наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених СумДУ; - Положення про студентське самоврядування в СумДУ 	
5	Підготовка пропозицій щодо можливого введення в методику визначення рейтингу інститутів, факультетів та кафедр СумДУ показників, які пов'язані з оцінкою якості освітньої діяльності осіб, які здобувають вищу освіту та науковий ступінь з точки зору дотримання принципів академічної доброчесності	<p>Карпуша В.Д., Чорноус А.М., Юскаєв В.Б.</p> <p><i>Термін: грудень 2018 р.</i></p>
Інформаційно-технологічна діяльність. Модернізація освітніх програм		
6	Визначення основних інформаційно-технологічних заходів бібліотеки з впровадження принципів академічної доброчесності з внесенням відповідного розділу в Стратегію бібліотеки СумДУ на 2018-2022 рр.	<p>Карпуша В.Д., Маринич Т.О.</p> <p><i>Термін: травень 2018 р.</i></p>
7	Розробка курсу «Основи інформаційної грамотності та роботи з даними» (у тому числі у вигляді колекції матеріалів на ОСW, дистанційного чи масового відкритого онлайн-курсу) для здобувачів вищої освіти та наукових ступенів. Введення курсу в блок вибіркових дисциплін студентів	<p>Маринич Т.О.</p> <p><i>Термін: лютий 2019 р.</i></p>
8	Проведення семінарів з представниками компаній-розробників програм перевірки робіт на унікальність для здобувачів вищої освіти та наукових ступенів, наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників (окремо для кожної групи)	<p>Любчак В.О., Маринич Т.О.</p> <p><i>Термін: за домовленістю з представниками компаній-розробників</i></p>
9	Створення спільно з представниками компаній-розробників програм перевірки робіт на унікальність інформаційних та методичних матеріалів, присвячених інформаційній грамотності та попередженню плагіату	<p>Маринич Т.О.</p> <p><i>Термін: по мірі розробки матеріалів</i></p>
10	Завершення роботи зі створення сайту «Академічна доброчесність в СумДУ» (http://integrity.sumdu.edu.ua/)	<p>Любчак В.О., Артюхов А.Є.</p> <p><i>Термін: вересень 2018 р.</i></p>
11	Завершення розробки масового відкритого	Артюхов А.Є.

	онлайн-курсу «Академічна доброчесність: виклики, дії, успішні історії» з розміщенням його на платформі «Екзаменаріум»	<i>Термін: вересень-жовтень 2018 р.</i>
12	Розробка курсу «Академічна доброчесність та етика академічних взаємовідносин» та введення його в блок вибіркових дисциплін	Артюхов А.Є. <i>Термін: лютий 2019 р.</i>
13	Розгляд можливості введення в дисципліни обов'язкового блоку розділів, присвячених академічній доброчесності, інформаційній та цифровій грамотності із залученням сертифікованих спеціалістів бібліотеки до проведення тематичних семінарів, тренінгів	Карпуша В.Д., Юскаєв В.Б., Маринич Т.О. <i>Термін: листопад-грудень 2018 р.</i>
Налагодження зв'язків з основними стейкхолдерами		
14	Розробка та реалізація плану проведення заходів з популяризації принципів академічної доброчесності серед студентів та молодих вчених	Карпуша В.Д., Чорноус А.М., студентський ректорат, НТСА <i>Термін: вересень 2018 р. (розробка) січень 2019 р. (реалізація)</i>
15	Розробка програм (окремих блоків в рамках інших програм) підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників: «Академічна доброчесність, етика академічних взаємовідносин в освіті і науці»; «Інформаційна грамотність, робота з бібліографічними менеджерами та введення у наукометрію»	Костюченко Н.М., Маринич Т.О., Артюхов А.Є. <i>Термін: жовтень-листопад 2018 р.</i>
16	Розробка спільно з представниками роботодавців інформаційних матеріалів щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання	Лук'яніхін В.О., Юскаєв В.Б. <i>Термін: грудень 2018 р.</i>
17	Створення та розміщення в університеті матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають вищу освіту або науковий ступінь (банери, інфографіка, роздаткові матеріали тощо)	Студентський ректорат, НТСА <i>Термін: листопад-грудень 2018 р.</i>
18	Розроблення анкет для проведення моніторингових досліджень з питань впровадження принципів академічної доброчесності	Карпуша В.Д., Люта О.В., Світайло Н.Д. <i>Термін: жовтень-листопад 2018 р.</i>
Евалюація університетської системи сприяння принципам академічної доброчесності		
19	Моніторингові дослідження з питання впровадження принципів академічної доброчесності в освітню і наукову діяльність серед: - здобувачів вищої освіти; - здобувачів наукових ступенів;	Карпуша В.Д., Люта О.В., Світайло Н.Д. <i>Термін: грудень 2018 р.,</i>

	- наукових працівників; - науково-педагогічних і педагогічних працівників; - випускників	<i>в подальшому – один раз на півріччя (для здобувачів вищої освіти) або один раз на рік (для інших груп)</i>
20	Проведення круглих столів «Академічна доброчесність – власний погляд» для кожної групи стейкхолдерів за результатами моніторингових досліджень	Карпуша В.Д., Люта О.В., Світайло Н.Д. студентський ректорат, студентська профспілка <i>Термін: березень 2019 р., в подальшому – один раз на рік</i>

III В рамках реалізації політики дотримання і забезпечення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин директорам інститутів, деканам факультетів запропонувати інші можливі заходи з ефективного впровадження принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітній процес та наукову роботу

Термін: вересень-жовтень 2018 р.

Голова ради з якості

В. Д. Карпуша

Вчений секретар

О. В. Люта